

כוינו נכיו!

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

סרטים

מלחמה במות

נדון למות כרה (1937, תל-אביב; צרפת) הוא סרט שהגדרה סרט ממצה רק אפס קצה ממהותו. כי יצירתו של הבמאי הצרפתי הגאון רוברט ברסון היא יצירת אמנות כה מושלמת וכה נדירה, שכמעט בלתי-ניתן להשתתף לאיזה שהוא סרט קולנוע אחר.

זהו סרט שעלילתו איננה עיקר, וגם לא המשחק המצויין שבו, אלא אופן יצירתו. הדרך בה הצליח רוברט ברסון להביע את עצמו באמצעות סרט-קולנוע, בניצול הרמוני של קול, אור-צל ומישחק-המצלמה, היא הוכחה ברורה - אם היתה דרושה כזאת - כי הקולנוע אינו נופל באפשרויות ההבעה האמנותית מיצירות המוסיקה, הספרות והציור.

העלילה מתרכזת על מאמצי הבריחה של סגן-משנה פונטיין, איש השרות החשאי הצרפתי, מכלא הגסטפו, באמצע מלחמת העולם השנייה. היא מתחילה בסיון ה' בריחה שנכשל מהמכונת המובילה לבית הסוהר, בעקבותיו מושלך פונטיין לצינוק.

מכאן והלאה, מצטמצם כל עולמו של פונטיין בתוך תאו. מדי יום הוא מחכה להוצאתו להורג, אולם בעזרת כפית-ברזל, מוחו, והרצון הנפשי העז שלו להימלט, הוא חותר לקראת החופש. הכנותיו לבריחה נעשות בשקדנות דימונית, כשכלי העבודה היחידים שלו הם ידיו. משאר האסירים, עמם הוא בא במגע לרגעים ספורים ביום, הוא מקבל עידוד ותקווה. ברגע בו עומד פונטיין לבצע את בריחתו, מוכנס אדם נוסף לתאו, שפונטיין חושד בו כי הגהו מלשין, אולם מאחר שבלעדיו אין הוא יכול להצליח, הוא מ' שתפו בכריחה מותחת ומרתקת ביותר. הסרט מסתיים ברגע בו...

4 סרטים ב-14 שנה. סיפור-המעשה הוא שיחזור של בריחה אמיתית. כל שחקני הסרט הם שחקנים חובבים, שנל-קחו מאוניברסיטת, בת-ימלאכה ובתי-חרושת. גיבורו של הסרט, פרנסואה לט'ררה, הוא תלמיד לפילוסופיה. אולם לא אלה הם העיקר בסרט. ברסון (40) החל את דרכו כצייר, ישב כשנתיים במחנה-שבויים, בתקופת מלחמת-העולם השנייה. כששתחר, החל בייצור סרטים בהשפעתו של רנה קלייר. במשך 14 השנים שחלפו מאז יצר ברסון רק ארבעה סרטים, שי המפורסם בהם היה 'יומנו של כומר כפרי'. בנדון למות כרה הגיע ברסון לשיא יכולת הבעתו הקולנועית. זהו שיר ממוזר לרוח האנושית, רצון האדם ושאפתו ה' נצחית לחנום ולנצח את המוות. גבורו של ברסון, הנראה ברוב זמן הסרט בתוך תאו, אינו נלחם בגרמנים או ברעיון הפאשיזם. מלחמתו היא מלחמת-החיים, וברסון הצ'ליח לגולל אותה בשטות, במתח רב, באמצעים אמנותיים הופכים את סרטו ליצירת-מופת. את הרוח הזו, רומז ברסון, אי-אפשר לדון למתח.

את המחמאה הגדולה ביותר קיבל ברסון השבוע, עם הצגת הבכורה של סרטו בתל-אביב. אמר אחד הצופים: "הרגשתי כאילו אני עצמי יצאתי מבית-הסוהר".

למי צלצלו הפעמונים

עץ נשים ופעמונים (תמר, תל-אביב; איטליה) היא אגדה היתולית לזוגות גשיר-אים. מוסר-ההשכל שלה: הדרך היחידה למניעת בגידת-האשה היא בגידת-הבעל.

השליטים האמיתיים בכפר-דייגים קטן על אי דמיוני, הם הפעמונים המתקנים בראש כל בית. תושבי האי, המאמינים כי בכל פעם שאחד מבני הזוג יבגוד בשני, יתחיל הפעמון לצלצל, משלמים לקוסם הכפר, שיחדש את קסם הפעמונים.

באחת השנים מתליטים תושבי הפעמון נרכיה להפסיק את תשלום המס לקוסם, המאיים בתגובה להפסיק את קסם הפעמונים. אחת מיספופיות הכפר, סופהפיה לורן, מתנדבת להקריב את עצמה למען הציבור, לבגוד בעלה לעיני כל, כדי להוכיח את רמאות הקוסם. בצעדים נראים שונים של הבגידה מתנפץ הפעמון שעל גג ביתה מקלע-תותח של אניה מתקרבת.

בגידה סיטונית. גברי האי שאמונתם בכוח הפעמונים חודשה, אינם עוצרים בעד מלחי האניה הזרה להתעלס עם גשיר-תיהם, בהאמינם כי כל עוד אין הפעמונים מצלצלים, נשארות נשותיהם נאמנות. גם כשהתעלסות הופכת לבגידה סיטונית של

נשות הכפר מתחת כל שיח ועץ רענן, אין הבעלים נחרדים משלחתם. השערוריה האמיתית מתחילה רק ברגע בו נשי מלחיה-אניה יורדות לחוף, מח' ליטות לנקום בבעליהן, לאנוס את גברי הכפר. צעד זה מחזיר את יפהפיות הכפר לבעליהן ואת המלחים לאניתם.

מהתלה פיקנטית ומוסיקאלית זו, למרות שאין לה הכובד והברק של פעמון-כנסיה, יש בה מן הצליל המשעשע והקליל של

כוכבת נובאק, ב'ג'ין איגלס" מן הנמר אל חתול-הבית

פעמוני העדר. סופיה לורן, הממלאת בו תפקיד ראשי, אינה משאירה מקום לספק כי בכל מקום בו תמצא, יש מיד להתקין פעמוסר על גבהי-בית.

יומן החדשות

אלוים בן שיניה שינדלר

חיונו של ג'ימס דין, יהיה שמו של סרט חדש שמפיקה חברת וורנר. בסרט ישולבו קטעים שקוצצו מתוך סרטיו של ג'ימס דין, וכן יופיעו בו כל בני מש' פחתו... מרלין מונרו הפילה בתום החודש הראשון להריונה... נמצאת במקום העשירי ברשימה של 45 מדינות המייבאות סרטים איטלקיים. במוצע רוכשת ישראל 54 סרטים איטלקיים בשנה... תפקידה הראשי הרא' שון של קים נובק יהיה בסרט ג'ין איגלס, אודות חייה של כוכבת-הבד האגדתית בש' נות העשרים, כאשר כוכבות עוד חיו חיי הפקר והצטלמו ערומות פחות או יותר (ובעיקר יותר) על עורות-גמרים, תחת להצטלם כעקרונות-בית נחמדות עם חתול וחצי תריסר ילדים. איגלס התמכרה לסמים ומתה בגיל 33. למרות זאת יהיה שכרה של קים עבור הסרט 13 אלף דולר בלבד, אחת ממשכורות הכוכבים הנמוכות ביותר בהוליווד. ג'ף צינדלר, המשחק לצידה של קים בסרט זה, מקבל, לדברי שבווען אמ' ריקאי, 200 אלף דולר... אללוים פרסלי אינו אלא היהודי אלכסנדר פרס' לר, בנה של שייגה שינדל פרסלר ילידת טבריה שהיגרה לאמריקה. הודעה על-יך התפרסמה עם הידיעה כי פרסלי עומד לבוא לישראל, יחד עם אמו, להסרת קטע מסרטו הבא.

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

● התינוק ואנית-הקרב (חג, תל-אביב) מה קורה כשתינוק בן שנה ואדמירל של מדינה הוגלת שחינוך, מבקרים על סיון אנית קרב ברישית. שפע מצבים מגוחכים בקומדיה משעשעת, בה מתמוד' גים רעמי-הצחוק של הקהל עם מסחי-התוחמים של אנית הודי-מלכותה.

● ענק (אדיסו, ירושלים) שש שעות הקרנה מעלות את האפוס של סקסאס, 'מדינת הכוכב הבודד', כפי שראתה אותו הסופרת עדנה פרבר. ג'ימס דין, רוק הדסון ואליזבט טילור.

● דוגיה (אוריון, תל-אביב) דרכה של בת שומר תחנה בערבות רוסייה אל חיי העושר וההפקר, לפי סיפורו של פושקין.

תורת היחסות

ב טקומה, ארצות-הברית, הכתיר העתון ניוס טריביון את הידיעה על הבחירות במצרים בכותרת: "16 הרוגים לאחר בחירות שקטות".

★ ★ ★

גלוי אריות

ב רחובות, עוררה צהלת צעירים וצי עירות באחת הדירות את רוגו בעל-הבית שפשט את בגדיו, פרץ ערום כביום היחלדו לדירת דימה, הברית בשאגות מח' רירות את כל הנוכחים, נעצר על-ידי המשטרה באשמת מעשה מגונה במקום פומבי.

★ ★ ★

ביצת טרום-קולומבוס

ב פרובאנס, צרפת, גילו ארכיאולוגים, בשעת הפירות, ביצים לבנות בצורה אליפטית, שקוטר כל אחת מהן למעלה מ-16 סנטימטר, וגמנו ברגע האחרון מל' הכין ביצים אלה לארוחת-הערב, לאחר ש' התברר כי אלה ביצי החיה הקדמונית דינוז' אור, שהוטלו, כמסוער, לפני מאה מיליון שנה.

★ ★ ★

מי מכיר? מי יודע?

ב חולון, הגישה העיריה לגשכה לס' טטיסטיקה דו"ח על מספר תושבי העיר, ציינה כי מספרם מגיע ל-42 אלף, ונענתה על-ידי הלשכה כי לפי מחקר יסודי מגיע מספר תושבי העיר ל-32 אלף בלבד, ונתבע לברר מהיכן צצו עשרת אלפים תושבים.

★ ★ ★

חקירה יסודית

ב ניו-יורק, ארצות-הברית, התיגע מפקה המשטרה במשך שעות בפתרון תעלומת שוד בתחנת-הבנוין המקומית, הש' מיט מירו פיסת גיר, התכופף להרימה, גילה מתחת לשולחן תחנת-הבנוין את השודר.

★ ★ ★

עין תחת עין

ב תל-אביב, נעצר מנהל-צרכניה בן 35, שעה שניסה לחתוך את שילמתה של אשה שערכה קניות בשוק לוינסקי, הס' ביר לחוקריו: "רבתי עם אשתי, ומרוב רוגזה יצאתי לחתוך שולמות נשים", התגלה כרוק.

★ ★ ★

הכל או לא כלום

ב ירושלים, פירסמה אגודה דתית כרוז הקורא לבנות-ישראל: "הסירו מעליכן את בגדי ההפקרות!".

★ ★ ★

רצונו של אדם כבודו

ב מילנו, איטליה, פרץ הנריקו נאריני לתוך חנות לחמרי-בנוין, הופע על-ידי בעל-החנות, שאיים עליו באקרו והכריחו לאכול כפית גבס, כפית מלט, וכפית מכל אחד מ-14 מיני הצבע שהיו בחנות, הגיש על כך תביעה משפטית.

★ ★ ★

מצע אשה - מצע טוב

ב ואשינגטון, ארצות-הברית, זכה מאק דיליאן בתביעת גט מאשתו, לאחר ש' הוכיח בבית-המשפט כי אשתו לא הירשתה לו מאז ליל-הכלולות לישון במיטתה, היתה נוהגת לישון בחברת שלושה חתולים, כלב אחד ותריסר אפרוחים של תרנגולות-הודו.

★ ★ ★

לעזאזל החיים -

העיקר הבריאות

ב חיפה, נעצר צעיר בן 17 שנהג בלילה, ללא רשיון, מכונת גנובה ללא אורות, התנגש באי-תנועה, קילל את השוטר שעצרו, הסביר כי הוא ממחר מאוד להסיע את אמו החולה לבית-חולים.

★ ★ ★

מסך הכסף

ב תל-אביב, החלונן גבר במשטרה כי בעת הצגת הסרט 'יפהיה' מסוכנת ב' קולנוע המרכז, נטפלה אליו צעירה מעדות המורת, נתנה לו לתנות עמה אהבים בזמן ההצגה, נעלמה לאחר הסרט, יחד עם ארנקו בו היו 70 ל"י.